

Vi stöder tillsammans ditt barns välbefinnande och skolgång

Migs Reyes / Pexels

Hemmet är barnets primära uppväxtmiljö. Alla vårdnadshavare vill att deras barn ska få ett gott liv och möjlighet att studera. Vårdnadshavarens stöd och aktivitet har stor betydelse för barnets utveckling och skolgång.

Samarbetet mellan hemmet och skolan baserar sig på öppenhet och ömsesidigt förtroende. Som vårdnadshavare har du nytta av att känna till dina rättigheter och möjligheter att påverka ditt barns skolgång samt samarbetet mellan hemmet och skolan. Det är viktigt att utbyta tankar och erfarenheter och på så sätt tillsammans stödja barnet.

Denna snabbguide har utarbetats genom ett samarbete mellan vårdnadshavare och skolpersonal. Vi hoppas att den kan ge dig idéer för hur du stöder ditt barn och bygger upp ett samarbete med skolan. Skolvärlden förändras och utvecklas, så var nyfiken och fråga gärna om det är något du undrar över.

Vårdnadshavarna och skolpersonalen är viktiga förebilder för barnet, så det är mycket viktigt att samarbetet fungerar och utvecklas.

Den finländska grundskolan

CDC / Pexels

Undervisning och läromedel

Deltagandet i grundskolans undervisning är avgiftsfritt för barnet. Barnet får också gratis läromedel och skolmaterial (pennor, häften, läroböcker) i skolan. Barnet bör ta väl hand om materialet. Andra tillbehör, såsom skolväska och gymnastikkläder, ska familjen skaffa själv.

Skolmåltider

Barnet får en varm måltid i skolan varje skoldag. Skolan tar hänsyn till eventuella matallergier eller specialdieter. Du kan fylla i en anmälan om specialdiet i skolan.

Försäkring

Varje barn är försäkrat med tanke på olyckor i skolan. Försäkringen gäller i skolan, på vägen till och från skolan samt under utfärder och lägerskolor. Försäkringen täcker inte elevernas personliga egendom.

Resorna till och från skolan

Om vägen till skolan är lång eller om barnet behöver skolskjuts på grund av en fysisk funktionsnedsättning eller särskilda behov, kan barnet få ett gratis resekort eller taxiskjuts.

Skolan stöder barnets lärande och välbefinnande

Varje barn behöver stöd för sitt lärande, och i skolan ser vi till att ditt barn får stöd för lärandet och skolgången enligt sina behov.

Barnets hälsa

Om ditt barn har någon sjukdom som påverkar vardagen i skolan ska du meddela barnets lärare om det.

Mobbning och diskriminering

Jämlikhet innebär att alla människor har samma värde.

Diskrimineringslagen i Finland förbjuder diskriminering på grund av ålder, ursprung, nationalitet, språk, religion, övertygelse, hälsotillstånd, sexuell läggning eller någon annan omständighet som gäller den enskilde som person.

Eleven har rätt till en trygg studiemiljö. Mobbning, våld, rasism eller trakasserier tillåts inte i skolan. Om ditt barn upplever mobbning eller diskriminering ska du kontakta skolan, så att vi tillsammans kan ingripa och hitta en lösning. Om ditt barn har deltagit i mobbning är det också viktigt att samarbeta med skolan och stödja barnet i hanteringen av ärendet.

Stödundervisning

En elev som tillfälligt har hamnat efter i studierna eller behöver kortvarigt stöd för sitt lärande har rätt att få stödundervisning.

Stödundervisning kan också erbjudas under en lång frånvaro. Läraren erbjuder stödundervisning till eleven, men eleven eller vårdnadshavaren kan också själv begära stödundervisning.

Trestegsstöd

Att identifiera inlärningssvårigheter och hinder för lärandet i ett tidigt skede samt fastställa rätt stödnivå är viktigt för att trygga barnets lärande och utveckling. Stödet kan vara tillfälligt eller långvarigt. Ett mångprofessionellt team i skolan bedömer barnets behov och diskuterar dem med vårdnadshavarna. Vårdnadshavarens perspektiv är viktigt, och beslut om stöd fattas därför i samarbete med vårdnadshavarna.

Stödet har tre nivåer: allmänt stöd, effektiviserat stöd och särskilt stöd. Stödet varierar beroende på elevens behov och situation. Syftet är att stödja barnets framsteg i studierna och stärka barnets färdigheter för kommande studier.

Förberedande undervisning

Om ditt barns kunskaper i finska eller svenska inte ännu räcker för studier i grundskolan, kan barnet delta i förberedande undervisning. Elever i åldern 6–17 år har rätt till förberedande undervisning. Den förberedande undervisningen varar i ett år. Under den förberedande undervisningen studerar eleven finska eller svenska och lär känna den finländska skolan. En plan, det vill säga ett studieprogram, utarbetas för elevens förberedande undervisning.

Finska eller svenska som andraspråk (S2-undervisning)

Om elevens modersmål inte är finska, svenska eller samiska och hans eller hennes kunskaper i finska eller svenska inte ännu räcker för att studera lärokursen i *finska och litteratur* eller *svenska och litteratur*, erbjuds eleven möjlighet att delta i undervisning i finska eller svenska som andraspråk (S2-undervisning).

Eleven kan studera finska eller svenska som andraspråk helt eller delvis i stället för finska och litteratur eller svenska och litteratur.

Läraren bedömer elevens kunskapsbehov och ordnar en träff med vårdnadshavaren. Vårdnadshavaren fattar det slutgiltiga beslutet om valet av lärokurs med beaktande av lärarens rekommendation och barnets kunskaper och behov. När kunskaperna i finska eller svenska har utvecklats och barnet kan delta i lärokursen i *finska och litteratur* eller *svenska och litteratur* ordnar man ett nytt möte och ändrar det tidigare beslutet.

Katerina Holmes / Pexels

Eget modersmål och egen religion

Barn i grundskolan har möjlighet att delta i undervisning i eget modersmål och egen religion. Barnets skola kan ge mer information om detta.

Simundervisning

Det är viktigt att kunna simma. Simundervisning ingår i skolans gymnastikundervisning och läroplan.

Simundervisningen sker i en simhall, och simlärarna är anställda på idrottsverket. En manlig och en kvinnlig lärare följer med barnen från skolan till simhallen och övervakar eleverna under resan, i omklädningsrummen och under simundervisningen. En korrekt baddräkt är gjord av baddräktstyg, och kan också ha ärmor eller ben.

Samarbete mellan hemmet och skolan

Som vårdnadshavare har du rätt att få information om ditt barns skolgång och eventuella utmaningar i den. Om ditt barn behöver stöd och olika stödåtgärder planeras, har du rätt att delta i beslutsfattandet. Om du känner att dina kunskaper i finska eller svenska inte räcker för att diskutera eller förstå det som sägs, får du tillgång till en tolk vid samtal om sådant som rör ditt barns skolgång. Det är viktigt att vi kan diskutera och tillsammans komma överens om sådant som gäller barnets skolgång och välbefinnande. Även om ditt barn kan bra finska eller svenska rekommenderas inte att barnet agerar tolk när man talar om sådant som rör barnet.

Läsordningen

Vårdnadshavaren kan gärna kontrollera barnets läsordning och kontrollera att barnet har med sig allt material som behövs för skoldagen. Gymnastiklektionerna kan till exempel ordnas inomhus eller utomhus. Barnen är också ute under rasterna, så det är bra att se till att barnet har med sig kläder enligt vädret när han eller hon går till skolan.

Hemläxor och prov

Hemmiljön har stor betydelse i barnets liv, och det är bra om vårdnadshavaren uppmuntrar barnet att göra sina läxor och läsa till prov. Om dina kunskaper eller din finska eller svenska inte

räcker till för att hjälpa barnet med hemläxorna, kan du fråga barnets lärare om det till exempel ordnas läxklubbar i skolan eller i området där ni bor.

Användning av Wilma

Genom Wilma får du information från läraren om hur ditt barns skoldag har gått och om eventuell frånvaro. Viktiga meddelanden från skolans personal skickas via Wilma. Många lärare har inte något eget direkt telefonnummer, och därför är det viktigt att lära sig använda Wilma. Du kan också själv skicka meddelanden till en lärare eller till rektorn via Wilma. Skolan kan ge dig råd och hjälp i fråga om användningen av Wilma.

Gabby K / Pexels

Möte med läraren

Läraren kan boka tid för ett möte för att diskutera barnets skolgång och lärande eller barnets uppförande. Under dessa möten kan du ta upp

sådant som du lagt märke till eller är orolig för när det gäller ditt barn.

Föräldramöten

Föräldramöten ordnas 1–2 gånger varje läsår, och kan vara för en viss klass eller för hela skolan. Vid föräldramötena får man information om viktiga aktuella frågor och möjlighet att lära känna andra föräldrar.

Klasskommitté

Vårdnadshavarna kan tillsammans grunda en klasskommitté. Det här är ett trevligt sätt att lära känna barnets klasskamrater och deras vårdnadshavare. Klasskommittén kan till exempel ordna utfärder, fester eller diskussionskvällar. Det är frivilligt att delta.

Föräldraförening

Alla vårdnadshavare är välkomna till föräldraföreningen, eftersom allas kunskaper och närvaro är viktiga. En representant för skolan är också med i föreningen. Föräldraföreningen ordnar olika evenemang, utfärder, klubbar, lekar och diskussionstillfällen för alla barn i skolan. Föreningen kan delta i utvecklingen av skolans verksamhet och introducera nya rutiner i samarbetet mellan hemmet och skolan.

Skolans direktion

Skolans direktion är en del av skolans administration. Till direktionen hör rektorn samt representanter för personalen och föräldrarna. Direktionsmedlemmarna väljs vart fjärde år. Till direktionens viktigaste uppgifter hör att stödja skolan samt upprätthålla ett gott samarbete och en trygg studiemiljö.

Skolans personal

I ditt barns skola arbetar många olika yrkesgrupper. Personalens kontaktuppgifter finns på skolans webbplats.

Kampus Production / Pexels

Rektorn

Rektorn leder, styr och övervakar skolans undervisnings- och fostransarbete. Rektorns arbetsbeskrivning är bred och omfattar bland annat administrativa och ekonomirelaterade uppgifter. Rektorn ansvarar för hela skolans säkerhet och för att ge information.

Skolsekreteraren

Du kan vända dig till skolsekreteraren för att få inloggningsuppgifter till Wilma. Skolsekreteraren sköter också uppgifter och förberedelser som rör elevregistret och ansökningar om skolskjuts. Du kan meddela skolsekreteraren om dina kontaktuppgifter ändras.

Läraren

Läraren fostrar, undervisar och handleder eleverna. Läraren informerar också vårdnadshavarna om sådant som rör eleverna. Läraren bedömer elevens framsteg, deltar i

planeringen och genomförandet av trestegsstöd samt samarbetar med andra yrkesgrupper. Klassläraren följer upp elevernas frånvaro och har huvudansvaret för samarbetet mellan hemmet och skolan.

Skolassistent

Skolassistenten arbetar i klassrummet tillsammans med läraren. Han eller hon hjälper barnet att utvecklas och arbeta självständigt. Det är läraren som har huvudansvaret för undervisningen.

Flerspråkig handledare

De flerspråkiga handledarna ger vårdnadshavarna information om skolans rutiner och skapar samförstånd mellan vårdnadshavarna och skolan. De flerspråkiga handledarna stöder samarbetet mellan hemmet och skolan samt hela familjens välbefinnande och integration. För närvarande erbjuder Helsingfors stads flerspråkiga handledare handledning på finska, engelska, arabiska, somaliska och ryska.

Skolcoach

Skolcoachen är närvarande i elevens vardag och stöder elevernas skolgång och välbefinnande samt ordnar olika typer av verksamhet. Skolcoachen stöder gemenskapen i skolan exempelvis genom att skapa gruppsammanhållning, reda ut konflikter samt ordna rast- och klubbverksamhet. Han eller hon samarbetar med lärarna, elevvården och föräldrarna.

Elevvården stöder familjerna

Om ditt barn eller din familj har olika utmaningar eller problem som försvårar barnets skolgång och välbefinnande, kan du förutom läraren också vända dig till elevvården. Till elevvården hör en skolkurator, en psykolog och en hälsovårdare.

Skolkuratorn är en expert inom socialt arbete, som kan hjälpa när ett barn har utmaningar i

skolgången eller i kompisrelationer, eller om det händer något annat i barnets liv som försvårar skolgången och välbefinnandet.

Om din familj behöver stöd eller om du vill diskutera något som gäller det här, kan du kontakta skolkuratorn. Vid behov kan kuratorn samarbeta med socialvården i området, familjerådgivningen och skolhälsovården.

Skolpsykologen hjälper elever med inlärningssvårigheter, utmaningar i utvecklingen av känslolivet eller kriser i familjen. Han eller hon gör bedömningar, konsulterar vårdnadshavarna och skolans personal samt ger råd. Psykologen är ofta med när man planerar stödåtgärder för ett barn.

Hälsovårdaren Skolhälsovårdens mål är att trygga en sund tillväxt och utveckling för eleven samt stödja skolgången.

Eleven får hälsorådgivning och hänvisning till de specialundersökningar som behövs.

Stöd utanför skolan

Ibland händer det saker i livet som påverkar familjens vardag. I sådana situationer kan barnet och/eller vårdnadshavarna behöva stöd utanför skolan. På Helsingfors stads webbplats *Familjestöd* finns mycket information om tjänster för barnfamiljer:

<http://www.hel.fi/sote/perheentuki-sv>

Socialhandledning för barnfamiljer

är stöd, handledning och rådgivning för barn i åldern 0–16 år och deras familjer i olika livssituationer. Socialhandledaren träffar i regel familjerna i deras hem.

Man kan kontakta tjänsten via *telefon-tjänsten för socialrådgivningen för barnfamiljer* på telefonnummer 09 3101 5454 mån–fre kl. 9–12 eller via *Behöver hjälp*-knappen, som bland annat finns på sidan hel.fi/sote/perheentuki-sv.

Du kan vända dig till socialhandledaren för barnfamiljer när

- du vill diskutera frågor kring föräldraskap, vård av barn och fostran, exempelvis barnets sömn, dygnsrytm, trotsåldern eller hur man sätter gränser
- du behöver stöd i en plötslig förändring i livssituationen, exempelvis vid en skilsmässa eller när en familjemedlem blivit sjuk
- du behöver information om tjänsterna i området och hänvisning till dem
- du behöver stöd och rådgivning i fråga om praktiska saker.

Tjänsten kostar ingenting för familjerna.

Pexels

Bedömning av barnfamiljers servicebehov och stöd

Tjänsten grundar sig på socialvårdslagen och är avsedd för barn och familjer i Helsingfors som har en svår livssituation och behöver stöd, och för vilka bastjänsterna och tjänsterna för tidigt stöd inte är tillräckliga. Man gör en bedömning av behovet av bastjänster, tjänster inom särskilt stöd och barnskyddstjänster tillsammans med barnet och familjen samt ett mångprofessionellt team.

Man träffar familjemedlemmarna tillsammans och enskilt 1–5 gånger under högst tre månader, och familjen erbjuds handledning och rådgivning samt omedelbart stöd och hjälp. Man samarbetar också med andra yrkespersoner och med personer som känner till barnets och familjens situation.

Svårigheterna kan exempelvis bero på problem i uppfostran av barnet, symtom hos barnet, utmattning hos föräldrarna, problem i relationerna inom familjer, användning av rusmedel inom familjen, mentala problem och andra problem i vardagen.

Klienten kan själv kontakta områdets arbetsgrupp för bedömning av servicebehov och stöd, eller så kan en anställd som är orolig för barnets och familjens situation ta kontakt.

Tjänsten kostar ingenting för familjerna.

Helsinki

Barnskyddsanmälan och kontakt i enlighet med socialvårdslagen

En barnskyddsanmälan kan göras av vem som helst som är orolig över hur det egna barnet eller ett barn i näromgivningen har det. Man kan också göra anmälan anonymt. Om skolpersonalen lägger märke till eller får kännedom om något som tyder på att familjens behov av barnskydd borde utredas, har de en lagstadgad skyldighet att göra en barnskyddsanmälan.

Enheten för bedömning av barnfamiljers servicebehov och stöd behandlar barnskyddsanmälningar och kontakter i enlighet med socialvårdslagen inom sju vardagar efter att anmälan kommit in. Behandlingen kan också leda till att man konstaterar att ingen utredning behövs.

Processen för utredning av servicebehov genomförs inom tre månader efter att informationen eller anmälan kommit in. Samtidigt utreder man ett eventuellt behov av barnskydd. Under utredningen av servicebehov och medan behovet av barnskydd utreds är barnet inte klient hos barnskyddet.

Helsingfors stads tjänster och information om Finland på olika språk

Om du vill ha mer information om social- och hälsovårdstjänsterna i ditt område eller i staden, kan du kontakta skolan. Vi försöker hjälpa er i utmanande situationer genom att hänvisa er till områdets eller stadens tjänster.

Helsingfors stads tjänster

Du kan själv hitta tjänster via Helsingfors stads webbplats på adressen www.hel.fi. Där finns

Fostran och utbildning

information om tjänster på finska, svenska och engelska.

InfoFinland

Mer information om livet i Finland och det finländska servicesystemet finns på adressen www.infofinland.fi. Information finns på följande språk: finska, svenska, engelska, ryska, estniska, franska, somaliska, spanska, turkiska, kinesiska, persiska och arabiska.

RODNAE Productions / Pexels

Denna guide har utarbetats i samarbete med programmet Mukana samt personalen, eleverna och föräldrarna vid Keinitien ala-asteen koulu. Tack till alla för deras arbete och det goda samarbetet!